

Kutsal Kitap Hristiyanlığı –John Calvin

BÖLÜM II

TANRI BİLGİSİ - *KURTARAN TANRI*

Madde 1. *Adem'in düşüşü ve özgün (ilk) günah.*

Yaygın filozofi, insanoğlunun itibarını ve zihinsel yeteneğini vurgular. Bu varsayım kendilerinin yetenekli, zeki ve bilge olduklarını düşündürerek insanları gururlandırır. Böylece insanlar iyi bir izlenim ve görünüm için, bir nevi iyilik yapma ve kötülükten sakınma arzusunu kendi içlerinde var etmeye teşvik edilirler. Bu varsayım, bizlere insan doğasında yanlış hiçbir şeyin olmadığını söyler.

İnsanın doğası hakkında Kutsal Kitap'ın öğretisi tamamıyla farklıdır. Kutsal Kitap'a baktığımızda Tanrı'nın insanı gerçekten de saf, iyi ve hatta asil bir doğayla yarattığını öğreniriz. Ancak bunu hatırlamak, bizleri gururla şişirmemeli, tersine alçak gönüllü yapmalıdır. Artık insanı her zaman saf, iyi ve asil olarak tanımlamak mümkün değildir. Adem, Tanrı'ya itaatsizlik edip yasak meyveden yediğinde tüm insanlığı kirletti. Ve şimdi bizler bozulmuş ve iyiyi seçemez bir durumdayız.

Tanrı Adem'in itaatkarlığını denemek için onun iyiliği ve kötülüğü bilme ağacından yemesini yasaklamıştı. Eğer Adem itaat etseydi, bu onun Tanrı'nın otoritesine istekle boyun eydiğini gösterecekti. Bu sebeple Adem meyveden yediğinde bu sadece küçük bir suç değildi. Bu davranış, Adem'in Tanrı'yı efendisi olarak kabul etmek istemediğini gösterdi.

Adem'in itaatsizliği bir dizi yanlış düşünce sonucunda gerçekleşti. Havva'nın İblis'tarafından kandırılması onun Tanrı'nın sözüne ilk önce inançsızlığına sonra da itaatsizliğine yol açtı. Günahın ana sebebi itaatsizlikti. Pavlus bizlere, "bir adamın söz dinlemezliği yüzünden birçokları günahkar kılındı" demektedir (Romalılar 5:19). Adem'in gerçeği itip, bir yalana inanmakla Tanrı'nın Egemenliğine karşı ayaklandığını da anlamalıyız.

Adem, tüm yaratılış üzerine bir lanet getirmiştir. Günahı onun tüm soyuna geçmiştir. Miras alınan bozulmuşluk ya da özgün günah öğretisi budur. İlk başta iyi ve saf olarak yaratılan doğamız artık bozulmuştur. Doğuş anımızdan itibaren bundan etkilenmiş durumdayız. Davut'da diğer insanlar gibiydi ama şöyle yazdı, "Nitekim suç içinde doğdum ben, günah içinde anam bana hamile kaldı" (Mezmur 51:5). Her birimiz, daha doğmadan önce bile, Tanrı'nın gözünde kirliyiz.

Pavlus bunu Romalılar 5:12'de açıkça belirtiyor: "Günah bir insan yoluyla, ölüm de günah yoluyla

dünyaya girdi. Böylece ölüm bütün insanlara yayıldı. Çünkü hepsi günah işledi”; Mesih’in lütfuyla da doğruluk ve yaşam bizlere tekrar kazandırılmıştır. Adem’in günahı tüm insanlığa yayılır; ancak Mesih’in kurtuluşu (doğruluğun verilmesiyle) günaha karşı bir çözüm sunmak için tüm insanlığa yayılır.

Özgün günahı tanımlayalım. Özgün günah, canımızın her yerine nüfuz eden ve ilk olarak Tanrı’nın gazabını hakketmemize, ikinci olarak da yanlış şeyler yapmamıza sebebiyet veren bozulmuş doğamızın miras alınmasıdır. Doğamızda o denli bozulmuşuz ki Tanrı’nın önünde mahküm edilmiş durumdayız. Başka bir insanın suçundan dolayı mahkum edildiğimizi ve aslında kendimizin masum olduğumuzu iddia edemeyiz. Günahın bozulmuşluğu gerçekten de bizlerin içindedir. Ve böylece içimizde günah olduğundan, cezalandırılmayı da hak ederiz. Romalılar kitabının üçüncü bölümü bizlere bu özgün günah hakkında çok kesin bilgiler vermektedir.

Bölüm 2. *İnsanın iradesi köle durumundadır.*

Günahın genel olarak tüm insanlık üzerinde ve ayrıca her bir kişi üzerinde egemen olduğunu öğrenmiştik. Şimdi ise, insanın her hangi bir özgürlüğünün olup olmadığına bakacağız.

Bu konuyu incelerken dikkat etmemiz gereken iki tehlike bulunmaktadır. İnsanın tüm doğruluk algısını kaybettiğini düşünmemeliyiz. Çünkü bu, tembellik gibi bir günaha mazeret bulmamız için bir olanak verirdi. Daha da kötüsü bir kişi, doğru olanı yapmaya hiçbir gücünün olmadığını, bu yüzden de denemesinin gerekli olmadığını söyleyebilirdi. Kaçınılması gereken diğer hata ise, doğruluğun en küçük zerresini bile kendimize bağlamamalıyız. Eğer kendi içimizde iyiyi yapmaya yeterli olduğumuzu söyleseydik, bu, Tanrı'yı sahip olduğu onurdan yoksun bırakmak olurdu ve gurur yüzünden günaha düşme tehlikesiyle karşı karşıya kalırdık.

Gerçek durum şudur ki, bizler tüm iyiliği kaybetmiş durumdayız. Tüm içtenlikle, kendimizde bulunmayan iyiliği ve kaybettiğimiz özgürlüğü Tanrı'da aramalıyız.

Filozoflar, insanın mantık gücünün kendi düşüncesini ve böylece davranışlarını yönetmeye yeterli olduğunu söylerler. İrademizin, duyularımızla denenmeye açık olduğunu ancak mantığımızla uyumlu olarak seçim yapmakta halen özgür olduğunu söylerler. Birçok Hıristiyan yazar bile bu konuda bir derecede hataya düşerler. Aslında çok kısıtlı bir özgürlük gördükleri halde, iradenin özgür olduğunu söylerler. İnsanın isteyerek yanlış yapmayı seçtiğini ve buna zorlanmadığını söylerler. Bu doğrudur, ancak eğer özgürlük sadece kötüyü yapmak ya da yapmamak

arasındaki bir özgürlükse, bu çok zayıf bir özgürlüktür. Çünkü bu şekilde, iyilik yapmak için hiçbir özgürlüğümüz olmazdı.

Kutsal Yazılar bizlere, bir kişinin Kutsal Ruh ona bu özgürlüğü verinceye dek iyiyi seçmekte bire bir özgürlüğünün olmadığını öğretir. Kendi iyiliğimizin yetersizliğini ve Tanrı'nın bizlere verebileceği iyiliğin mükemmelliğini anlamalıyız. Kendimizde iyilik olduğu düşüncesi reddedilmelidir çünkü bu düşünce Şeytan'dan gelir. İblis, yalancıdır, çünkü Adem ve Havva'ya şöyle demiştir: "İyiyi ve kötüyü bilerek Allah gibi olacaksınız."

Kutsal Kitap'taki birçok ayet, kendi içimizde iyilik olduğunu düşünmememizi ama Tanrı'ya dönmemiz gerektiğini vurgular. "İnsana güvenen...ve yüreği Rab'den ayrılan adam lanetlidir" (Yeremya 17:5). "Ne atın gücünden zevk alır; ne de insanın yiğitliğinden hoşlanır. Rab kendisinden korkanlardan, sevgisine umut bağlayanlardan hoşlanır" (Mezmur 147:10,11). "Zayıf olana kuvvet verir; ve takati kalmamış olanın kudretini artırır" (İşaya 40:29).

Ama Tanrı, gurulu olanlara ve minnetarlık duymayanlara gücünü vermez. O'ndan gelecek güce ihtiyacımız olduğunu anlayana kadar bekler. O'na acıkıp susarsak, bizi doyuracaktır. "Çünkü susamış olanların üzerine sular, ve kuru toprağın üzerine seller döküleceğim" (İşaya 44:3). Kendi kendimize bir iyilik yapabileceğimizi

asla düşünmemeliyiz. Tanrı'nın Ruhü'nün bize yardım etmesini isteyebilecek kadar alçak gönüllü olmalıyız. Bir gün adamın biri Augustine'e gerçek bir Hıristiyan olmanın en önemli şartı nedir diye sormuş. Augustine şöyle cevap vermiş, "İlk olarak alçakgönüllülük; ikinci olarak alçakgönüllülük; üçüncü olarak alçakgönüllülük".

Adem günah işleyip insanlığın düşmesine sebep olduğunda, insanlık Tanrı'nın bazı armağanlarını tümüyle kaybetmiştir. Diğer armağanlar da bozulmuştur ancak tümüyle kaybedilmemiştir. Tanrı'yı ve komşumuzu sevme yetisini ve kutsallık ve doğruluğu arzulamayı kaybettik. Mantıken uyumlu, ahlaki olarak doğru olma armağanlarını yıprattık, bozduk.

İnsan, tabii ki düşünme armağanını yitirmemiştir. Anlayıp, hüküm verebilir ve iyi ile kötünün arasındaki farkı bilir. Ancak buradaki dünyasal yaşantılarımızı ilgilendiren olayları anlamakla, göksel kavramları anlamak arasında fark vardır. Kısmen bozulmuş düşüncümüzle dünyasal meseleleri, kavramları anlayabiliriz. Ancak bu bozulmuş düşünüşü, Tanrı hakkında, onun doğruluğu ya da Göklerin Egemenliğinin sınırlarına ilişkin bilgileri anlamak için kullanamayız.

Etrafımızda, insanın halen düşünebildiğini gösteren birçok kanıt bulunmaktadır. İlk olarak, insanın sosyal bir varlık olduğunu ve gruplar içinde yaşadığını görürüz. Her insan, toplumun üzerine oturtulması gereken yasalar olması gerektiğini düşünür. İkinci

olarak, hemen hemen herkesin bir tür beceri ya da yeterliliği vardır. Bu gerçek, insan aklında bir çeşit güçlü yeteneğin olduğunu gösterir. Üçüncü olarak, yazarlar öylesine mükemmel yapıtlar ortaya çıkarmışlardır ki, bunların en yeterli düşüncülerin ürünü olarak görmeliyiz.

Her ne kadar bu insanlar bunların farkında olmasalar da, onların ve bizlerin sahip olduğu armağanlar, Tanrı'nın Ruhu'ndandır. O, gerçeğin tek kaynağıdır.

Tanrı'nın bizlere karşı olan baba sevgisini anlamamıza yardım etmesi için insan düşüncesinin ne kadar güçlü olması gerektiğini merak edebiliriz. Cevap şudur ki, eğer Tanrı ışığını vermemişse, en akıllı kişi bile Tanrı hakkında çok, ama çok az şey bilebilir. Kendilerinde bulunan ışık, karanlık gecede bir kıvılcım ya da bir şimşek çakmasından aldıkları ışığa benzer. Tanrı'nın özellikleri hakkında çok az şey bilirler. Tanrısızlıklarına bahane bulmak için tamamen habersiz olduklarını öne süremezler. Ancak, sahip oldukları ışık, gerçeğe ulaşmaları için yeterli değildir.

Bu gerçeği Kutsal Kitap'tan olduğu kadar insanoğlunu gözleyerek de öğreniriz. Petrus, İsa'nın Mesih, yaşayan Tanrı'nın Oğlu olduğunu anladığında İsa şöyle cevap verdi, "Bu sırrı sana açan insan değil, göklerdeki Babamdır" (Matta 16:17). Mezmur 36:9 bizlere şöyle der: "Çünkü yaşam kaynağı sensin, Senin ışığınla aydınlanırsın". "Rabbin gözlerinizin önünde

yaptığı bütün şeyleri, gözlerinizin görmüş olduğu büyük imtihanları, alametleri, ve o büyük harikaları gördünüz; fakat bugüne kadar Rab size bilmek için yürek, ve görmek için gözler, ve işitmek için kulaklar vermedi” (Tesniye 29:2-4). Rab, Yeremya aracılığıyla şunları dedi, “Beni tanısnlar diye onlara yürek vereceğim” (Yeremya 24:7). Tüm bunlar tabi ki, insanların ruhsal bilgeliğe sahip olmadıklarını ve bunu sadece Tanrı’nın verebileceği anlamına gelir. Bu yine Yuhanna 6:44’de açıkça belirtilir: “Beni gönderen Baba bir kimseyi bana çekmedikçe, o kimse bana gelemez”.

Elçi Pavlus tüm insan bilgeliğinin saçmalık olduğunu söylüyor (1. Korintliler 1:18). Ve şöyle devam ediyor: “Doğal benliğiyle kişi, Tanrı’nın Ruhuyla ilgili gerçekleri kabul edemez. Çünkü bunlar ona saçma gelir. Ruhça değerlendirildikleri için de bunları anlayamaz” (1. Korintliler 2:14). Ruhsal bilgiye sahip olmak sadece Tanrı’dan gelen bir armağandır. Bu, Pavlus’un duasında açıkça gözüktür: “Rabbimiz İsa Mesih’in Tanrısı, yüce Baba, kendisini tanımanız için size bilgelik ve Tanrısal esin ruhunu versin diye dua ediyorum “ (Efesliler 1:17). Şöyle devam eder, “...yüreklerinizin gözleri aydınlansın diye dua ediyorum” (Efesliler 1:18). Şunu kesinlikle söyleyebiliriz ki, bizler körüz ve eğer Tanrı lütfkar davranıp bizleri aydınlatmazsa; O’nun hakkında hemen hemen hiçbir şey bilemeyiz.

Tanrı’nın hayatımız için arzuladığı standart konusunda insanın bilgisi olup olmadığını merak

edebiliriz. Evet, iyi ve kötü bilgisine sahibiz. “Kutsal Yasa’dan yoksun olan uluslar kendiliklerinden bu Yasa’nın gereklerini yaptıkça, Yasa’dan habersiz olsalar bile; kendi yasalarını korumuş olurlar. Böylelikle Kutsal Yasa’nın gerektirdiklerinin yüreklerinde yazılı olduğunu gösterirler. Vicdanları buna tanıklık eder” (Romalılar 2:14,15). Eğer yasa, diğer ulusların kalbinde yazılıysa, iyi ve kötü hakkında bir çeşit bilgiye sahip olmaları gerekir. Yasa, kendi vicdanlarıdır, ama bunun onlara pek bir faydası olmaz. Doğruyu yanlıştan ayırt edebilirler ancak günah içinde yaşamaya devam ettiklerinde, bu bilgileri onları sorumlu konuma getirir ve mahkûmiyetlerine sebebiyet verir.

İnsanın düşünüşünün iyilik yapmak için hiçbir gücü yoktur. İyi olanı yapmaya çalışmaz bile. Pavlus, iyi olanı yapmayı arzuladığını ancak başaramadığını söylerken (Romalılar 7:15), bir Hıristiyan gibi konuşmaktadır. Doğal insanın içinde bu çatışma (çelişki) yoktur. Doğal insan, iyi olanı yapmayı arzulamaz bile. Pavlus, kendisinde, yani benliğinde, hiçbir iyiliğin bulunmadığını söyler. Kendisinde bulunan tüm iyilik kendisinden değil, artık Tanrı’dan gelir.

Sadece yeniden doğan insan kendi içinde Romalılar 7:22,23’de tanımlanan çelişkiyi yaşar: “İç varlığında Tanrı’nın Yasasından zevk alıyorum. Ama bedenimin üyelerinde başka bir yasa görüyorum...”. Augustine şöyle demiştir: “İçinizde ne iyilik varsa bunun Tanrı’dan geldiğini ve kötü her ne varsa kendinizden

kaynaklandığını itiraf edin. Günahdan başka hiçbir şey, sizin değildir”.

Madde 3. *İnsanın iradesi günaha köledir ve sadece lütufla özgür kılınabilir.*

İsa diyor ki, “Bedenden doğan bedendir”. Buradaki “beden” ile anlatılmak istenen “insan doğası”dır. Pavlus, benliğe dayanan düşüncenin ölüm getirdiğini çünkü Tanrı’ya karşı olduğunu söyler (Romalılar 8:6-7). Tanrı’nın yasasına boyune eğmez, eğemez de. Doğal benliğe dayanan düşünce tüm gücüyle Tanrı’ya karşı savaşıyor. Eğer beden buysa, sadece ölüme layıktır.

Rab’bin sözleri daha da devam etmektedir. Yeniden doğmamız gerektiğini söyler. Ve bu “yeniden doğuş” sadece insanın duygularının ve bedensel arzularının yenilenmesi değil ama aynı zamanda canının da yenilenmesi anlamına gelir. Bu da, Efesliler 4:22-23’te gösterilmektedir: “Buna göre, önceki yaşayışınıza ait olup aldatıcı tutkularla yozlaşan eski yaradılışı üzerinizden sıyrıp atın. Düşüncede ve ruhta yenilenin”. Kötü tutkular sadece kötü arzulardan kaynaklanmaz, düşünceden de kaynaklanırlar.

İnsan düşüncesinin her nasılsa doğal olarak iyi olduğu yanılığımıza da düşmemeliyiz. Yeremya bunu, şu sözleriyle vurgulamaktadır: “Yürek her şeyden ziyade aldatıcıdır, ve çok çürüktür”. Pavlus, aynı kavramı

peygamberlerin kitaplarında bulmaktadır: “Doğru olan kimse yok, bir kişi bile yoktur. Anlayan kimse yok, Tanrı’yı arayan kimse yok. Hepsi yoldan saptılar, birlikte yararsız oldular. İyilik eden yok, bir kişi bile yoktu” (Romalılar 3:10-12).

Pavlus, açıkça göstermiş ve belirtmiştir ki, kendilerinde doğruluk bulunmayan sadece kötü insanlar değildir. Mesih’ten başka hiçkimse O’nun gözünde doğru değildir. Herhangi bir kişinin hayatında sadece bir kaç kötülük bulunsa bile, gerçek iyiliği hiçbir zaman kendi içimizde bulamayacağız.

İtiraf ediyorum ki, hayatları boyunca iyilik yapmaya çalışan insanlar olmuştur. İyilik yapmadaki sürekli çabaları, kendilerindeki bir dereceye kadar bulunan saflığın kanıtı olmuştur. Bu gibi kişiler, insan doğasının tamamıyla çürümüş ve bozulmuş olmadığını düşünmemize sebep olurlar. Rab, bu kişilerde, bozulmuş doğanın daha da kötüleşmesini engellemiş, bunu kısıtlamıştır. Bu gibi özellikler, insan doğasına yabancı özelliklerdir. Bunlar, Tanrı’dan gelen iyiliklerdir. Ancak, doğruluğun en önemli ögesi bu kişilerde yine bulunmamaktadır çünkü insanın ilk amacı Tanrı’nın görkemini yüceltmek ve yaymaktır.

İnsanın iradesi günah yüzünden öylesine bağlanmıştır ki, iyi olana doğru ilerleyemediği gibi, ona sıkıca bağlanması çok daha güçtür. İnsanın iradesi günaha köledir. Eğer Tanrı’ya doğru tek bir adım

atmışsak, bu tamamıyla O'nun lütfu sayesinde. Yeremya şöyle diyor, "beni döndür ki, döneyim" (Yeremya 31:18). Ancak, insanın halen bir iradesi vardır. İnsanoğlu günaha düştüğünde günaha hizmet etme gerekliliği altına girmiştir. İradesi ondan geri alınmamıştır, ancak hastalıklı duruma gelmiştir. İrade, insanoğlunun yapısının bir parçasıdır. Kötü olanı yapma arzusu bozulmuş doğasına aittir. İyi olanı yapma arzusu ise Tanrı'nın lütfuyla verilir.

İnsanoğlu özgürlüğünü kaybetmiştir ve bunun getirisi (bu kaybın beraberinde getirdiği sonuçların *gereği*) olarak kötülük yapmak zorundadır. Buna bir örnek verelim. Hepimiz, Tanrı'nın doğasından ötürü iyi olması *gerektiği* konusunda hemfikiriz. Aynı şekilde insan, (paragrafın başındaki sebepten ötürü) günah işleme gerekliliği altında olsa da, günah işlemek zorunluluğu altında değildir. İnsanlar, isteyerek günah işlerler. Kişinin aklının, günaha istekle dönmesinin sebebi, vahşice buna zorlanması değil, onu kendisi arzuladığı içindir.

Sadece lütuf, insan doğasının bozulmuşluğunu iyileştirebilir. İçimizde çalışan Tanrı lütfu, doğruluğun ardından gitmemiz için içimizde arzu ve istek uyandırır. Bu lütuf, sona dek dayanabilmemiz için güçlenerek, varlığını sürdürmeye devam eder. Pavlus şöyle yazıyor: "Sizde iyi bir işe başlamış olan Tanrı'nın bunu, Mesih İsa'nın gününe dek bitireceğine güvenim vardır" (Filipililer 1:6). Tanrı, irademizi değiştirir. O,

yalnızca zayıf düşmüş bir iradeye yardım etmekle kalmaz. Kutsal Kitab'a göre insan iradesi öyle değersizdir ki, Tanrı tarafından mutlaka değiştirilmek zorundadır: “ve size yeni yürek vereceğim ve içinize yeni ruh koyacağım, ve taş yüreği bedeninizden çıkaracağım ve size et yürek vereceğim. Ve Ruhumu içinize koyacağım, ve sizi kanunlarımda yürüteceğim ve hükümlerimi tutacaksınız ve yapacaksınız” (Hezekiel 26,27). İnsan iradesi yok edilmemiştir ama kötüden iyiye değiştirilerek yenilenmektedir. “Çünkü kendisini hoşnut eden şeyi hem istemeniz, hemde yapmanız için sizde etkin olan Tanrı'dır” (Filipililer 2:13).

İnsan iradesi yalnızca Tanrı'nın gücüyle değiştirildikten sonra, Tanrı içimizde çalışmaya devam eder. İyi olanı yapmakta hala hiçbir payımız yoktur ancak bizim aracılığımızla çalışması için O'na dayanmamız gereklidir. İnsanın iradesindeki iyi ve doğru olan herşeyi Tanrı, kendisine bağlamaktadır. “ve bütün günler benden korksunlar diye, ... kendilerine tek yürek ve tek yol vereceğim; ve onlara iyilik etmek için onların ardından dönmeyeceğim diye, kendileriyle ebedi ahit keseceğim; ve benden ayrılmasınlar diye yüreklerine korkumu koyacağım”.

Hem Davut hem de Süleyman, kendilerini iyiliğe yönlendirmesi için Tanrı'ya muhtaç olduklarını farketmişlerdi. “ta ki, bütün kendi yollarında yürümek için, ve atalarımıza emrettiği emirlerini, ve kanunlarını ve hükümlerini tutmak için yüreklerimizi kendisine

meylettirsin” (1. Krallar 8:58). Davut ise Tanrı’ya şöyle yakarır, “Ey Tanrı, temiz bir yürek yarat, yeniden kararlı bir ruh var et içimde” (Mezmun 51:10). Saflığın yalnızca Tanrı’dan gelebileceğini anlamıştı.

Mesih, bizlere bu gerçeği daha kesin olarak belirtmiştir: “Bende kalın, ben de sizde kalayım. Çubuk asmada kalmazsa kendiliğinden meyve veremez. Bunun gibi siz de bende kalmazsanız meyve veremezsiniz” (Yuhanna 15:4). Mesih’in buradan çıkardığı sonuç, bu sözleri kadar kesindir: “Bensiz hiçbir şey yapamazsınız” (Yuhanna 15:4).

Pavlus şöyle yazmıştı: “Çünkü kendisini hoşnut eden şeyi hem istemeniz, hemde yapmanız için sizde etkin olan Tanrı’dır” (Filipililer 2:13). Bir iyi işin yapılmasının ilk sebebi, onu yapmak için gereken istek, arzu ve iradedir. İkincisi ise onu başarmak için gereken çabadır. İyi olanı hem istemek, hem de yapmak için bizlerde etkin olan Tanrı’dır. İçimizdeki arzuyu ya da eylemi kendimize bağladığımız her anda Tanrı’nın hakkını çalmış oluruz. Tanrı başlar, ve Tanrı bitirir.

İman etme (değiştirilme, ya da dönüştürülme) konusuyla ilgili olarak, Tanrı insana itaat etmesi ya da etmemesi için bir seçim vermemektedir. Yenilenmiş bir irade, insanın bunu istemeyi seçtiğinden değil, Tanrı’nın seçimiyle verilir. Rab, Ruhu aracılığıyla yüreklerimizi yönlendirir, büker, düzenler ve kendi krallığında olduğu gibi onun üzerinde hükmeder.

Tanrı'nın lütufunu kabul etmenin ya da geri çevirmenin insana bağlı olmadığı kanıtlandığına göre, bu gerçekten başka bir gerçek doğar. Kişi, Tanrı onu seçtikten sonra, İnanlı hayatında sona dek dayanacaktır. Bu dayanma, insan çabalarının ödülü değil, Tanrı'nın armağanıdır.

Lütuf, insanın iradesini ortadan kaldırarak değil, ama onu kötü bir iradeden iyi bir iradeye dönüştürdükten sonra, Tanrı'ya kalpten itaat edebilmesi için ona yardım ederek içimizde işler. Lütuf tüm insanlara verilmemiştir. Onu alanlar ise, iyi işlerinin ödülü olarak değil, ancak Tanrı'nın karşılıksız iyiliğinden ötürü almışlardır. İnsanın iradesi, özgürlüğü aracılığıyla lütfu kazanmaz. Lütuf aracılığıyla özgürlük kazanır.

Madde 4. *Tanrı'nın, insanların kalplerindeki işleyişi.*

İnsan iradesi küçük bir at gibidir. Ona ya Tanrı, ya da İblis binebilir. Binici Tanrı olduğunda, bizleri doğru yola yönlendirir. Eğer binici İblis ise, bizleri yıkıma sürükler. Doğal insan, İblis'e itaat etmek zorunda değildir ancak Şeytan'ın zekiliğiyle öylesine büyülenmiş ve kandırılmıştır ki, gereklilikten boyun eğer ve isteyerek itaat eder.

Eyüp kitabındaki bir olay, hem Tanrı'nın, hem İblis'in hem de insanın işi olarak nitelendiriliyor. Bu

nasıl doğru olabilir? Kildaniler, Eyüb'ün çobanını öldürüp, koyunlarını çalmışlardı. Bu eylemde üç amaç vardı. Rab, Eyüb'ün sabrını deniyordu; Şeytan onu üzüntüye boğmak istiyordu; ve Kildaniler de hırsızlıkla zengin olmak istiyorlardı. Üçünün planı birbirine uyuyordu. Rab, Şeytan'ın Eyüb'e saldırmasına izin vermiş ve Kildanileri de bir araç olarak kullanmıştır. Şeytan bu suçu işlemeleri için onların zaten bozulmuş ve kötü olan düşüncelerini harekete geçirmiş ve onlarda kötü işlerine koşarak, suçlu duruma düşmüşlerdir.

Kutsal Kitap'ta Tanrı insanların kalplerini katılaştırdığını okuduğumuzda bunu, Tanrı'nın bu kişilerin ne yapacaklarını "önceden bildiği" ve ona göre davrandığı ya da isteğine aykırı birşeyin gerçekleşmesine "izin verdiği" şeklinde açıklayamayız. Gerçek cevap iki kısımdan oluşmaktadır:

1. Tanrı'nın ışığını kendisinden çektiği kişi, karanlıkta kalır. Tanrı'nın Ruhu olmaksızın insanın kalbi bir taş kadar katıdır. Bu sebeple, Tanrı'nın kalpleri katılaştırdığını söylemek doğrudur.
2. Tanrı, Şeytan'ı kullanarak yargılarını yerine getirir ve kötü insanların iradelerini dolaysız yoldan kontrol eden Şeytandır.

Çevremize baltığımızda, insanın kaderini kendisinin kontrol ettiği yargısına kolayca varabiliriz, ancak Kutsal Kitap bizlere, insanın iradesinin Tanrı

tarafından kontrol edildiğini göstermektedir. İsraililer Mısır'ı terketmeden önce Mısırlıların en değerli hazinelerini İsraililere vermelerini Tanrı sağlamıştır (Çıkış 12:35,36). Yakup, oğullarına şu sözleri söylediğinde Tanrı'nın kendi planına göre insanların düşüncelerini değiştirdiğini biliyordu: “ve o adamın önünde Kadir olan Allah size merhamet etsin” (Tekvin 43:14).

Madde 5. *İnsanın özgür iradesinin olduğunu konusundaki çeşitli düşüncelere yanıtlar.*

1. “İnsan gereklilikten ötürü günah işliyorsa, o aslında günah değildir. Ancak, günahı reddetmek için özgür bir iradeye sahip olurlarsa, o günah olabilir”.
Gerekli olduğu söylenerek günaha mazeret bulunamaz. Ne de günah isteyerek işlendiğinden, bundan kaçmak mümkündür diyebiliriz. İnsanın iradesinin günaha köle olduğunu hatırladığımızda günah hiçbir şekilde kabul edilemez ve mazeret bulunamaz bir davranış olur. İnsan iradesinin köleliği, bu şekilde yaratıldığından değil, bozulmuş olmasından kaynaklanır. Adem, kendi seçimiyle İblis'e itaat etti ve o zamandan beri insanoğlu günahın tutsağı olmuştur.

Yukarıdaki ifadenin ikinci kısmı, istekli olmayı, özgürlükle karıştırmaktadır. İyi ve kötü arasında seçim

yapma özgürlüğüne sahip olmayanların istekli bir şekilde eyleme geçebileceklerini daha önce göstermişim.

2. “İnsan eğer iyiyi ya da kötüyü seçemez durumdaysa, onu cezalandırmak ya da ödüllendirmek yanlıştır”.

Şuçlu durumundaki, günahı işleyen kişi olduğundan Tanrı'nın cezalandırmasının çok adil olduğunu söyleyerek cevap verebiliriz. İsteyerek günah işlediğinden, özgür ya da tutsak bir düşünüşle günah işlemiş olması bir şeyi değiştirmez. Ödüllere gelince, hepsini Tanrı'nın iyiliğine borçluyuz; hiçbiri kendi başarımızdan ötürü bizlere verilmez. Eğer hakkettiğimiz şeyi almak istersek, cezalandırılma alacağız. Ancak Tanrı, üzerimize hak edilmiş cezayı değil, hak edilmemiş lütfu dökmektedir.

3. “İnsanın itaat etme gücü olmalı, aksi takdirde onu teşvik edemez ve uyaramazdık”.

Ancak, “Bensiz hiçbir şey yapamazsınız” diyen Mesih'in kendisiydi. Buna rağmen, kötülükleri azarlayıp, iyi işleri teşvik etmektedir. Pavlus, Korintliler'e sevgisizliklerinden ötürü kızarken, Rab'den onlara sevgi vermesi için dua eder.

Uyarılar iki açıdan faydalıdır: ilk olarak, Mesih'in yargı kürsüsünün önünde onları reddedenlere karşı tanıklık edeceklerdir. Böyle kişiler, katılıkları için kendilerini suçlamalıdır. Ama ikinci olarak, uyarıların

inanlılara büyük faydası bulunmaktadır. Tanrı, uyarısına uymamız için ihtiyacımız olan lütfu almaya bizleri kendi Sözü'nü kullanarak hazırlar. Uyarılar, tabi ki, bir kişinin günahını göstermek için faydalıdır. Bizleri, iyi olan şeyleri yapmaya teşvik eder, tembellikten kaldırır ve günahattan nefret etmemizi sağlar.

4. Bazı insanlar, Tanrı'nın bizden kutsallık isteyip, günahı yasakladığında, bizle ya alay ettiğini ya da bizim *gerçekten de* bunu yapabilecek güce sahip olduğumuzu söylerler.

Çokca yapılan bu hata, yasanın doğasını bilmemekten kaynaklanır. Pavlus'un yazıları, yasaı yerine getiremediğimiz halde, yasanın bize günahlarımızı gösterdiğini açıkça belirtir. "Yasa, suçları ortaya çıkarmak için antlaşmaya eklendi"; "Yasa sayesinde günahın bilincine varılır"; "Yasa olmasaydı, günahın ne olduğunu bilmeyecektim"; "Yasa, suç çoğalsın diye araya girdi" (Galatyalılar 3:19; Romalılar 3:20; 7:7; 5:20).

İnsanlar, taş gibi, algısız ve hissiz değildirler. Tanrı'nın, yasını vermesinde bir amacı vardı. Tanrı'yı izlemeyen kişilerin, kendi şehvetlerinden Tanrı'nın nefret ettiğini öğrenmelidirler. İnsanlar, doğru bir yaşam sürmek için ne kadar yetersiz olduklarını Yasa aracılığıyla anlayıp, Tanrı'nın lütfuna sığındıklarında, Yasa'dan en çok şeyi öğrenmiş olurlar. Augustine şöyle demiştir: "Tanrı, bizden veremeyeceğimiz bir şeyi

emretmiştir, öyle ki, O'ndan ne dilememiz gerektiğini bilelim". Tanrı, Kendisine ait olan bizlerden, istediği herşeyi emredebilir çünkü emrettiği şeyleri bize Kendisi verir!

5. Bazı ayetler insanın özgür iradesi olduğunu söyler gibi, ör.: "Kötülüğü değil, iyiliği arayın ki, yaşayasınız" (Amos 5:14); "Eğer dönersen, Rab diyor, eğer bana dönersen..." (Yeremya 4:1).

Ancak tabi ki, bu ayetler için sahip olmamız gereken doğru bakış açısı şudur: Tanrı, kötü kişilere kötülüklerinden ayrılmadıkları sürece O'nun bereketinden faydalanamayacaklarını söylediğinde de adil davranıyor olmasıdır. Eğer Tanrı bunu, O'na gerçek bir şekilde tapınan kişilere ait olan bereketlerden kötü olan kişileri dışladığında, adil olduğunu göstermek için söylemiş olsa bile, bu yeterli bir sebeptir. Tanrı, bizlerin tembel doğasını o sözün tatlılığıyla uyandırmak için bir buyruğun sonuna bir vaat ekler.

6. Kutsal Kitap, iyi işlerimizin kendimize ait olduğunu söylüyor. Bazı kişiler şöyle der, "İyi işler yapmamız için eğer Tanrı bizde çalışıyorsa, o zaman bu iyi işler bizim değildir".

Ancak yine belirtiyorum ki, Tanrı insana, bir taşmış gibi davranmaz. İnsanlar onaylamak, reddetmek, istekliisteksiz olmak, yardımcı olmak ya da direnmek gibi doğal güçleri olduğunu söyleriz. Boş ve faydasız

olanı onaylayabilir, gerçek iyiliği reddedebilir, yanlış olanı yapmayı arzulayabilir, doğru olanı yapmak istemeyebilir, kötülük yapmayı amaç edinebilir, doğruluğa karşı direnebilir. Ama bir insanın iradesi yenilendiğinde, Kutsal Ruh onun içinde çalıştıkça; o kişinin de çalıştığını söylemek doğrudur çünkü bu durumda kişinin isteği Tanrı'nın Ruhu'nun isteğiyle aynı olur.

Madde 6. *Mahvolmuş insan, kurtuluşu Mesih'te aramalıdır.*

İnsanlar, Kurtarıcı Mesih tarafından değiştirilinceye kadar kendilerine yalnızca utanç getirebilecek bir düşmüşlük ve bozulmuşluk içindedirler. Tanrı'nın, bir Baba olduğunu öğrenebiliriz ama aklımız ve vicdanımız, O'nun oğulları olmaya layık olmadığımızı söyleyebilir. Mesih'in ölümü aracılığıyla oğullar olabiliriz. “Sonsuz yaşam, tek gerçek Tanrı olan seni ve gönderdiğin İsa Mesih'i tanımlar” (Yuhanna 17:3). Mesih'in aracılığı olmadan hiçkimse Tanrı'nın oğullarından biri olamaz. “Ancak, kendisini kabul edip adına iman edenlerin hepsine Tanrı'nın çocukları olma hakkını verdi” (Yuhanna 1:12).

Eski Ahit zamanlarından beri insanlar bir Kurtarıcı, Mesih, beklemeleri öğretilmişti. Mesih'e ilişkin ayetlerden ikisi şöyledir: “İşte kız gebe kalacak, ve bir oğul doğuracak” (İşaya 7:14); “Onların üzerine tek

oban koyacağım, ve onları gdecek, kulum Davudu (Davudun soyundan olan Mesih) koyacağım, onları o gdecek, ve onların çobanı o olacak. Ve ben, Rab, onların Allahı olacağım” (Hezekiel 34:23,24).

Tanrı’ya ilişkin kurtariş getiren hiçbir tür bilgi, İsa Mesih aracılığı dışında ne olmuştur ne de asla olacaktır.

Madde 7. Yasa’nın amacı.

Yasa dahil olmak üzere tüm Eski Ahit antlaşması, Tanrı’yu arzulamayı teşvik etmek için verilmişti. Yasa, gerçeğin bir görüntüsüydü ancak geçiciydi. Tanrı yanan yağların kokusunu ya da günahları ortadan kaldıramayan hayvanların kanının dökülmesini gerçekten istememişti. 1. Samuel kitabı kadar erken safhalarda insanlara “itaat etmek kurbandan daha iyidir” (15:22) denmiştir. İşaya ise tüm günahların tek bir kurban tarafından ortadan kaldırılacağını söylemişti (İşaya 53:5,6). “Ne var ki, her iman edenin aklanması için Mesih, Kutsal Yasa’nın sonudur” (Romalılar 10:4).

Ahlaki yasa bizlere, Tanrı önünde suçlu olduğumuzu gösterir. Eğer onu mkemmek bir şekilde yerine getirebilecek olsaydık, sonsuz yaşamı elde ederdik. Ancak yasanın zayıflığı, hiçbir insanın onu hiçbir zaman tamamıyla yerine getirememiş olmasındadır. Kutsalların en önde geleni bile Tanrı’yu

tüm yüreği, tüm aklı, tüm canı ve tüm gücüyle sevmemiştir. Süleyman şöyle der, “Gerçek, yeryüzünde iyilik edip suç işlemeyen salih adam yoktur” (Vaiz 7:20; 1. Krallar 8:46).

Ahlaki yasanın iki ana amacı vardır. Birincisi, Tanrı'nın doğruluğunu göstermektir. Buna karşılık da, insanın günahlılığı, mahküm edilmeyi hak ettiğini gösterir. Pavlus şöyle diyor, “Ama Yasa, olmasaydı, günahın ne olduğunu bilmeyecektim. Yasa, “Açgözlü olma” demeseydi, açgözlülüğün ne olduğunu bilmeyecektim” (Romalılar 7:7). Bunu söylemeden önce “Yasa sayesinde günahın bilincine” varıldığını söylemişti (Romalılar 3:20). Yasa, bizlerin ne kadar zayıf ve günah işlemeye ne kadar meğilli olduğumuzu gösteren bir ayna gibidir. Pavlus şöyle devam eder, “Tanrı hepsini sözdinlemezliğin tutsağı kıldı”, ama onların hepsini yok edebilmek ya da onları terketmek için değil, “merhametini hepsine göstermek için” bunu yaptı (Romalılar 11:32).

İkinci olarak, yasanın amacı, zorlanmadıkça doğruyu ya da yanlışı umursamayan kişileri dizginlemektir (kontrol altına almaktır). Bu gibi kişilerin yürekleri değiştirilmemiştir ancak yasa, bu kişilerin kötülüklerini eyleme geçirmelerini engeller. Tanrı'nın insanları bu şekilde durdurması gereklidir çünkü aksi takdirde dünya savaşların ve karmaşanın bitmek tükenmek bilmediği bir yer olurdu.

Üçüncü amaç ise, Tanrı'nın içlerinde yaşayıp, hükmettiği inanlılar içindir. Yasa, her gün inanlıların Tanrı'nın doğası ve arzusu hakkında daha fazla öğrenmelerine yardım eder, ki bu da inanlıların arzuladığı ve özlem duyduğu bir şeydir. Bunun yanında inanlıların öğretişe olduğu kadar, teşvik edilmeye de ihtiyaçları vardır ve Tanrı'nın Yasasını okuyup, çalıştıklarında itaat etmeye teşvik edildiklerini görecekler ve kötü yola kolayca düşmemek için düşüncülerinde güçlendirileceklerdir. Mesih'e inanan bir kişi bir zamanlar şöyle yazmıştı: "Rab'bin yasaı yetkindir, cana can katar, Rab'bin buyrukları güvenilirdir, saf adama bilgelik verir. Rab'bin kuralları doğrudur, yüreği sevindirir, Rab'bin buyrukları arıdır, gözleri aydınlatır" (Mezmun 19:7-8). "Sözün adımlarım için çıra, yolum için ışıktır" (Mezmun 119:105).

Madde 8. *Ahlaki yasa.*

Tanrı kendi doğru standartlarına ilişkin gerçek bilgiyi bizlere vermek için Yasayı kullanır. Ona tapınacak ve kendimizi alçaltacağız. Bizler üzerinde hükmetme hakkını belirterek, hakkettiği üzere bizleri O'na tapınmaya çağırır ve bizlere kendi iyiliğinin standardını göstererek, doğru olanı yapmak konusunda kendi kötülüğümüzü ve yetersizliğimizi açığa çıkarır. Ama aynı zamanda Yasa'dan öğreniriz ki Tanrı, bizlerin doğruluğun ardından gitmemizi arzular. Kötülüğümüzün hakkettiği ceza olan sonsuz ölüm korkusu, bizlere

merhamet etmesi için Tanrı'ya dönmemizi sağlamalıdır. İşte o zaman anlarız ki, O bizlere zaten merhamet etmiştir ve muhteşem sevgisi ve tatlı vaatleriyle bizleri kendisine çekmiştir. Sahip olduğumuz herşey O'nundur, bu yüzden eğer O'na kendimizi verirsek, sadece O'na olan borcumuzu yeniden ödemiş oluruz. Tanrı bizlere hem bu yaşamda, hem de gelecek dünyada bereketleriyle ödüllendirme sözü vermiştir. Kötülük edenlere ise Tanrı, bu dünyada dert ve sorun, gelecek olan dünyada ise sonsuz ölüm sözü vermiştir.

Yasa bizlerden, ruhsal doğruluk gerektirdiği kadar, kolayca görülebilen dışsal iyilik de istemektedir. Dünyasal bir kralın buyrukları daha farklı olurdu. Zina, adam öldürme ya da hırsızlığı yasaklayabilirdi ancak bunu sadece dışsal davranışlara bakarak uygulayabilirdi. Ancak, herşeyi gören Tanrı, zinayı, adam öldürmeyi ya da hırsızlığı yasakladığında, bu yasak şehvet, nefret ve başkasının malına göz dikmek gibi, yüreğin düşüncelerine kadar uzanır.

Yasa (Çıkış 20. Bölüm) bilinçli olarak iki kısma ayrılmıştı. İlk kısım insanın Tanrı'yla olan ilişkisiyle ilgilidir, çünkü doğruluğun temeli burada yatar. İkinci kısım ise insanın diğer insanlarla olan ilişkisiyle ilgilidir. Mesih, tüm yasayı iki kısımda özetliyor: "Tanrının olan Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canınla ve bütün aklınla sev. İşte ilk ve en önemli buyruk budur. İlkine benzeyen ikinci buyruk da şudur: 'Komşunu kendin gibi sev.'

Kutsal Yasa'nın tümü ve peygamberlerin sözleri bu iki buyruğa dayanır" (Matta 22:37-40).

Kutsal Yasa'nın Birinci Kısmı

Birinci buyruk: "Seni Mısır diyarından, esirlik evinden çıkaran Allahın Yehova ben'im. Karşımda başka ilahların olmayacaktır".

Tanrı'nın yetkisini insanlara gösterdiği kelime "Allahın" kelimesinde bulunmaktadır. Herşeyin üzerindeki, kendinde varoluşa sahip olan ve var olan herşeyi devam ettiren Tanrı'dır O. Yapmış olduğu yüce iyilikten bahsederek kendisine itaat etmeleri için insanları teşvik etmek istiyor. Daha sonra ise, tam ve koşulsuz bir tapınış, güven, dua ve şükran emrediyor –ki tüm bunlar haklı olarak Tanrı'ya aittir. "Karşımda" kelimesi, puta tapmanın Tanrı'ya karşı ne kadar açıkça bir aşağılama olduğunu göstermektedir. Tanrı'nın önüne başka bir tanrıyla çıkmak, zinacı bir kadının sevgilisiyle kocasının önüne çıkarak onu kışkırtması gibi, Tanrı'nın kıskançlığını alevlendirir.

İkinci buyruk: "Kendin için oyma put, yukarıda göklerde olanın, yahut aşağıda yerde olanın, yahut yerin altında sularda olanın, hiç suretini yapmıyacaksın; onlara eğilmeyeceksin; ve onlara ibadet etmeyeceksin".

Anlaşılabilir Tanrı'yı maddesel şekillerle göstermeye çalışmamızı ve bunlar gibi herhangi bir şekle ya da resme tapınmamızı yasaklıyor. Tanrımız, kendisine hiçbir şeyin rakip olmasına izin vermez.

Üçüncü buyruk: “Allahın Rabbin ismini boş yere ağza almayacaksın”.

Buradan, Tanrı'nın isminin görkemini en kutsal şey olarak kabul etmeyi öğrenmemiz gereklidir. Tanrı ve tanrısal sırlar hakkında her zaman için saygıyla düşünüp, konuşmalıyız.

Dördüncü buyruk: “Sebt gününü takdis etmek için onu aklında tut”.

Bu buyruğun verilişinde üç neden vardı: (a) İnsanların, kendi işleriyle uğraşmayı bırakıp, Tanrı'nın onların içinde çalışması için, durmaları gerektiğinin hatırlatılmasına ihtiyaçları vardı. (b) Bir araya gelerek Yasa'yı dinleyip, Tanrı'nın işleri üzerinde düşünmek için bir gündü. (c) Kendi fiziksel yararları için, çalışmayı bırakabilecekleri bir gündü. Günümüzde de bizlerin dinlenmek ve tapınmak için bir güne ihtiyacımız vardır.

Kutsal Yasa'nın İkinci Kısmı

Beşinci buyruk: “Babana ve anana hürmet et”.

Tanrı, bizler üzerinde yetki sahibi olan anne ve babalarımıza saygı göstermemizi istiyor. Onlara itaat edilmelidir.

Altıncı buyruk: “Katletmeyeceksin”.

Bu sadece başka birine zarar vermememiz gerektiği değil, ama diğerlerinin güvenliği ile de ilgilenmemiz gerektiği anlamına gelir. Bu aynı zamanda içsel tavrımızı da kapsar. “Kardeşinden nefret eden, katildir” (1. Yuhanna 3:15).

Yedinci buyruk: “Zina etmeyeceksin”.

Yaşamımızın her alanı saflık ve pak yaşayış ilkeleriyle yönetilmelidir.

Sekizinci buyruk: “Çalmayacaksın”.

Eğer bu buyruğa uymak istiyorsak, kendi hayatımızda bulunduğumuz konumda tatmin olmamız gerekir. Bir şeye eğer dürüstçe ve yasal olarak sahip olamayacaksak, hiçbir şey kazanmaya çalışmamalıyız.

Dokuzuncu buyruk: “Komşuna karşı yalan tanıklık etmiyeceksin”.

Tanrı gerçektir, ve yalandan nefret eder. Bizler de her zaman için birbirimizle gerçeğe bağlı olarak ilişki

içinde bulunmalıyız. Komşularımıza iftira ya da dedikodu ile zarar vermemeliyiz.

Onuncu buyruk: “Komşunun evine tama etmeyeceksin; komşunun karısına, yahut kölesine, yahut cariyesine, yahut öküzüne, yahut eşeğine, yahut komşunun hiçbir şeyine tama etmiyeceksin”.

Tanrı, kalbimizi kötülükle doldurup, komşumuza zarar vermek istememize yol açacak her düşünceyi düşünmemizi yasaklamaktadır. Her düşünce ve dilek, komşumuz için en iyi olan şeye uygun olmalıdır.

Tüm bu emirler, Tanrı’yı ve komşumuzu sevebilmemiz için insanın Tanrı’nın saflık standardına göre biçimlendirilmesi gerektiğini söyler. Mesih, “komşu” kelimesini çok geniş anlamda bizlere açıklamaktadır. İyi Samiriyeli benzetmesi bizlere komşumuzun sadece aynı milliyetten olan insanlar olmadığını ama aynı zamanda tanımadığımız kişiler ve yabancı ülkelerdeki insanlar da olduğunu öğretir. Mesih bizlere şunu öğretir: “İnsanların size nasıl davranmasını istiyorsanız, siz de onlara öyle davranın” (Matta 7:12).

Pavlus, bizlerin yoğun ilgi ve çabasını en az diğerleri kadar gerektiren başka bir özet sunmaktadır: “Bütün Kutsal Yasa tek bir sözde özetlenmiştir: ‘Komşunu kendin gibi sev’” (Galatyalılar 5:14). Tabii ki Mesih de bunu öğretmişti.

Açıklanması gereken başka bir nokta daha vardır. Bazı insanlar, bazı günahların –ör. Başkasının sahip olduğu bir şeye göz dikmek diğerleri kadar kötü olmadığını ve bu sebeple de cezalarının ölüm olmayacağını öğretirler. Ancak Kutsal Kitap'ta şu sözleri okuyoruz: “Günahın ücreti ölümdür” (Romalılar 6:23). Açıktır ki, burada kastedilen bazı günahlar değil, tüm günahlardır. Mesih yine bizlere şöyle demiştir (Matta 5:19): “Bu nedenle, bu buyrukların en küçüklerinden birini kim çiğner ve başkalarına öyle yapmayı öğretirse, Göklerin Egemenliğinde en küçük sayılacak”.

Madde 9. *Eski Ahit zamanlarında Mesih biliniyordu. Ancak tam olarak açıklanmamıştı.*

İnsanlara, günahları için kurban kesmelerini söylerken Tanrı'nın bir amacı vardı. Bunun aracılığıyla günahlar için en son kurban olacak kişiyi beklemelerini öğretti. 1. Petrus 1:10'da bizlere şöyle denmekte: “Size bağışlanacak lütuftan söz etmiş olan peygamberler, bu kurtuluşla ilgili dikkatli incelemeler ve araştırmalar yaptılar”. Mesih ise öğrencilerine şunları söylemişti: “Ama ne mutlu size ki, gözleriniz görüyor, kulaklarınız işitiyor! Size doğrusunu söyleyeyim, nice peygamberler, nice doğru kişiler sizin gördüklerinizi görmek istediler. Sizin işittiklerinizi işitmek istediler, ama işitemediler” (Matta 13:16-17).

Eski Ahit'teki günahların karşılıksız olarak bağışlanacağına ilişkin vaatler, Yeni Ahit'teki müjdenin gelişini bekliyordu. “Tanrı bizi, yaptıklarımıza göre değil, kendi amacına ve lütfuna göre kurtarıp kutsal bir yaşama çağırırdı. Bu lütuf bize Mesih İsa'da zamanın başlangıcından önce bağışlanmış ve şimdi O'nun gelişiyile açığa çıkarılmıştır” (2. Timoteyus 1:9-10). Tanrı'nın daha önce vaat ettiklerini Mesih'te insanlara verdiğini Pavlus bizlere öğretmektedir.

Eski Ahit'in Yasası ile Yeni Ahit'in müjdesi arasındaki fark, Yasa'nın, işlerle kazanılan doğruluğa dayanan bir anlaşma iken, müjdenin işlerden bağımsız olarak imanla alınan doğruluğa dayanmasındadır. Ancak bu, yasanın geçersiz kılındığı anlamına gelmez: aslında, teyit edilmiştir. Törensel yasa Mesih'in gelişiyile durdurulmamış, ama tamamlanmıştır. Tüm kurbanlar, kan akıtılması aracılığıyla günahların ortadan kaldırılmasını simgeliyordu ancak Mesih öldüğünde, artık simgesel olarak değil, günahlar gerçek olarak ortadan kaldırılmıştı.

Madde 10. *Eski ve Yeni Ahit arasındaki benzerlikler.*

Eski ve Yeni Ahit, aynı mesajı bildirir. Ancak buna rağmen, mesajın öğretiliş biçiminde bir farklılık göze çarpar. Tanrı'nın İsraililere karşı olan davranışlarının,

bugün dünyadaki inanlılara karşı olan davranışları üç noktadan birbirlerine benzemektedir.

1. İsrail'in Tanrı'yla barıştırılmasının dayandığı anlaşma, onların işlerine değil, ama tamamıyla onları çağıran Tanrı'nın merhametine bağlıydı (İleride bu konuya daha detaylı değineceğim).
2. İsraililer, meshedilmiş olan, aracılığıyla kurtuluşu görecekları Mesih hakkında duymuşlardı. Bu daha önceden kanıtlanmıştır (bak. Bölüm 9).
3. Yahudilere verilmiş olan amaçla tüm inanlılara verilen amaç aynıdır ve o da, şimdiki hayatta mutluluk ve zenginlik değil, ama ölümsüzlük ümidiydi.

Pavlus, vaaz ettiği müjdenin "Tanrı'nın...peygamberleri aracılığıyla Kutsal Yazılarda önceden vaat" ettiği müjde olduğunu kesin olarak belirtir (Romalılar 1:2). Daha sonra sözlerine devam ederek, müjde aracılığıyla öğretilen imandan gelen doğruluğa Yasa ve peygamberlerin tanıklık ettiğini söyler (Romalılar 3:21).

Tanrı'nın insanlarla yaptığı anlaşma şuydu: "Ve sizin Allahınız olacağım ve siz benim kavmim olacaksınız" (Levililer 26:12). Eğer İsrail halkı Tanrı'nın halkı olacaktıysa, O'nun verdiği hayattan, O'nun

kutsanmışlığından ve O'nun sağladığı kurtuluştan almaları gerekmektedir. Tanrı sadece dünyasal mutluluktan sözetmemektedir. O'nun anlatmaya çalıştığı şey, halkının ölümden kurtarılıp, Kendisinin sonsuz merhametiyle korunacak olmalarıydı. Aynı şekilde peygamberler de buna inanmışlar ve Tanrı'nın yönlendirişi altında bunun hakkında yazmışlardı: “Çünkü hakimimiz Rabdir, kanunumuzu koyan Rabdir, kralımız Rabdir, bizi kurtaracak odur” (İşaya 33:22). Evet, İşaya sonsuz kurtuluşu Tanrı'dan bekleyebileceğini biliyordu. Habakkuk da Tanrı'nın sonsuz yaşam verdiğini biliyordu: “Ya Rab Allahım Kuddusum, sen ezelden değil misin? Biz ölmeyeceğiz.” (Habakkuk 1:12).

Liderlerinden bazılarının hayatlarına baktığımızda, İsrail halkının yalnızca dünyasal bereketler aradığını düşünemeyiz. İbrahim, en çok bereketlendiğini hissettiği anda bile Tanrı'nın kendisi için istediğinin en iyisine ulaştığını kesinlikle düşünmemiştir. “İman sayesinde İbrahim, bir yabancı olarak vaat edilen ülkeye yerleşti. Aynı vaadin ortak mirasçıları olan İshak ve Yakup'la beraber çadırlarda yaşadı. Çünkü mimarı ve yapıcısı Tanrı olan sağlam temelli kenti bekliyordu” (İbraniler 11:9-10). “Bu kişilerin hepsi, ölünceye dek imandan ayrılmadılar. Vaat edilenler kavuşmamış, ama bunları uzaktan görüp selamlamış olarak yeryüzünde yabancılar ve konuklar olduklarını açıkça kabul ettiler. ... Oysa onlar daha iyisini, yani göksel olanı arzu ediyorlardı. Bundan dolayı Tanrı, onların Tanrısı olarak

anılmaktan utanmıyor. Çünkü onlara bir kent hazırlamıştır” (İbraniler 11:13-16).

Tanrı'nın İsraililere yalnızca bu yaşamda yiyecek, zevkler, zenginlik ve güç değil, ama sonsuz yaşam da vaat ettiği açık ve kesindir.

Madde 11. *Eski Ahit ve Yeni Ahit arasındaki farklılıklar.*

Eski ve Yeni Ahit'ler her ne kadar Tanrı lütfunun vahiyleri olsalar da, aralarında bazı farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıklar, Tanrı'nın lütfunu insanlara verdiği yollarda bulunmaktadır.

1. Eski Ahit'te Tanrı, halkının düşüncelerini onların göksel miraslarına doğru çevirebilmek için onlara bu göksel mirası bir anlamda önceden tattıracak dünyasal bereketleri söz vermiştir. Artık bizlere müjde verildiğinden, onların dünyasal gösterimlerine ihtiyacımız olmadan göksel bereketleri bekleyebiliriz.
2. Eski Ahit'te, gelecekte olacak şeylerin “benzerleri” ve “sembolleri” bulunmaktadır. Tapınakta sunulan kurban, Mesih'in kurban kuzusu olarak kendisini feda edeceğini simgeliyordu. Tüm bunlardan önce bile sunulan kurbanlar Mesih'in ölümünün bir “benzeriydi”. O halde farklılık şurdadır: Eski Ahit'te benzerler ve semboller bulunur, ancak Yeni Ahit'te

bunlar gerekleŒir. Artık elimizde semboller değil, gerçekler bulunmaktadır.

3. Eski Ahit'te Yasa, taŒ levhalara yazılmıŒtı. KiŒisel olmayan ve tutulması imkansızdı. Yeni Ahit'te Yasa, kiŒiseldir, Rab'bin kendisi tarafından yüreklerimize yazılmıŒtır ve o Yasayı izlememiz için bize lütuf veren yine Rab'dir (bak. Yeremya 31:31-34): "Fakat o günlerden sonra, Rab diyor, İsrail eviyle keseceğim Ahit Œudur: Œeriyatımı onların içine koyup, yürekleri üzerine onu yazacağım, ve ben onlara Allah olacağım, ve onlar bana kavm olacaklar. Ve artık herkes kendi komŒusuna, ve herkes kendi kardeŒine: Rabbi bilin, diye oğretmiyecekler, çünkü küçüğünden büyüğüne kadar onların hepsi beni bilecekler" (33 ve 34. Ayetler).
4. Eski Ahit, bir kölelik ancak Yeni Ahit, bir özgürlük antlaŒması (anlaŒması)dır. Pavlus bizlere Romalılar 8:15'de Œyle demektedir: "nk sizleri tekrar korkuya götüren kölelik ruhunu almadınız, oğulluk ruhunu aldınız. Bu ruhla, "Abba, Baba!" diye sesleniriz".Yasa insanın vicdanına korku ile hükmederken, Yeni Ahit, vicdanı zgr kılar ve yüreği sevine doldurur.
5. Mesih'in bedence geliŒinden önce, Rab iliŒkisini tek bir ulusla sınırladı. Tesniye 10:15'de Musa İsrail halkına Œunları söyler: "Ancak Rab atalarından

hoşnut oldu, onları sevdi ve onlardan sonra zürriyetlerini, sizi, bugün olduğu gibi bütün kavmların arasından seçti”.

Tanrı İsrail halkına kendi antlaşmasını, bir çok ayrıcalığı ve hatta kendi varlığını verdi. İsrail’e, şefkatle sevdiği çocuğu gibi davrandı. Diğer uluslar ise yabancı muamelesi görmüş, O’na yaklaşımları engellenmişti. Diğerleri günahları içinde bırakılmışken İsrail, Tanrı tarafından kutsanmıştı.

Ancak, Tanrı ve insan arasındaki aracı Mesih, ortaya çıkarıldığında, diğer ulusların Tanrı’nın bereketine girmelerini engelleyen duvar kırılmıştı. Ve Tanrı, kendisinden uzakta olan insanlara esenlik verdi. O zamandan beri Yahudi ve Yahudi olmayanlar (Grekler) arasında hiçbir fark kalmamıştır ve her iki ırka mensup olanlar da tek bir halk olarak Tanrı’yla barıştırılmışlardır. Mesih, diğer ulustan olan insanlara kendi göksel egemenliğine girmeleri için sadece ikinci sınıf vatandaş muamelesi yapmaz. Tam aksine, bir insanın Yahudi ya da diğer uluslardan olması hiçbir şeyi kesinlikle değiştirmesin diye onlara da tüm ayrıcalıkları tanır. “Artık ne Yahudi ne Grek, ne köle ne özgür, ne erkek ne dişi ayrımı vardır. Hepiniz Mesih İsa’da birsiniz” (Galatyalılar 3:28).

İnsanlarla olan ilişkisinde ilk önce bir metodu daha sonra bir başkasını kullanıyor diye Tanrı’yı istikrarlı olmamakla suçlayamayız. Bir çiftçinin, nasıl

kışın farklı, yazın farklı yöntemler kullanarak çalışması gerekiyorsa, Tanrı'nın da farklı durumlarda farklı yollar kullanarak çalışması gerekmektedir. Kendisi "yeryüzünün dört bucağına" sahiptir ve "denizden denize egemenlik" sürecektir (Mezmur 2:8; 72:8).

Madde 12. *Arabulucu olabilmesi için Mesih'in insan olması gerekliydi.*

Tanrı ve insan arasında arabuluculuk yapacak olan kişinin hem Tanrı hem de insan olması gerekliydi.

Günahlarımız, bizleri Tanrı'dan uzak tutan ve krallığına girmemizi engelleyen kalın bir bulut gibiydi. Bu sebeple, böylesine bir günah bulutu altında tutsak olmayan bir arabulucu gerekliydi. İnsan, Tanrı'ya ulaşamıyordu. Böylece, Tanrı'nın Oğlu, insan oldu; Tanrı'ya ulaşabilecek ve O'nun önünde saf bir insan olarak durabilecek bir insandı o.

İnsan günah işlememiş olsaydı bile, onun konumu, yaratıcısı olan Tanrı'ya yaklaşmasına imkan vermeyecek kadar alçakdı. Ancak insanın miras aldığı bozulmuşluk ve günahla lekelenmiş yaşantısı, Tanrı'nın huzuruna çıkma hakkını tamamıyla kaybetmesine sebep olmuştur. Arabulucumuz olarak görev yapabilmiş ve insanlığı temsil etmek için Tanrı'ya yaklaşabilmiş bir insanın olması ne kadar harikadır. Tanrı ile insanlar arasında tek bir Aracı vardır. bu da insan olan ... Mesih

İsa'dır" (1. Timoteyus 2:5). Bu da, İbraniler kitabındaki başka bir ayetle daha açıkça anlatılmaktadır: "Çünkü zayıflıklarımızda bize yakınlık duyamayan değil, tersine, her alanda bizim gibi sınanmış, yine de günah işlememiş bir başka kahinimiz vardır" (İbraniler 4:15).

Aracılık işi doğa üstü bir nitelik taşıyordu. O bizleri sadece Tanrı'yla barıştırmakla kalmayıp, insanoğulları olan bizleri Tanrı'nın oğulları yaparak Tanrı'nın ailesine aldı. Hem Tanrı Oğlu hem de insanoğlu olan İsa Mesih, tabii ki bunu yapabilecek tek kişiydi. Tanrı'nın halkını, kendi kardeşleri yaptığından, şöyle diyebildi: "Kardeşlerime git ve onlara söyle, benim Babamın ve sizin Babanızın, benim Tanrım ve sizin Tanrınızın yanına çıkıyorum" (Yuhanna 20:17). Bundan sonra, Tanrının krallığını miras alacağımız gibi görkemli bir gerçek bizlere belirtiliyor. Çünkü bu krallığın sahibi olan Tanrı Oğlu bizleri kendi kardeşleri yapmıştır. Eğer onun kardeşleriyssek, onun mirasına da ortak olmalıyız. "Eğer Tanrı'nın çocuklarıysak, aynı zamanda mirasçısıyız. ... Tanrı'nın mirasçısıyız, Mesih'le ortak mirasçılarız" (Romalılar 8:17).

Mesih'in insan olması gerekliydi çünkü insanlık itaatsizlik yüzünden mahvolmuştu. Bir insan olarak Mesih, Tanrı'ya itaat etmek, Tanrı'nın adaletini tatmin etmek ve insanlığın günahının cezasını ödemek için yeterliydi. Eğer Mesih, insan olmayıp yalnızca Tanrı olsaydı ölümü tadamazdı. Ancak insanın günahının cezası ölümdü ve o da bunu bizim için ödemek istedi.

Eğer Mesih aynı zamanda Tanrı olmayıp yalnızca insan olsaydı, ölümü yenemezdi. Cevap, insan doğasını tanrısal doğa ile birleştirmektir. Böylece, insan doğasıyla Mesih ölümü tattı ve tanrısal doğasıyla da ölümle savaşarak bizler için zaferi kazandı.

Hem Tanrı hem de insan olan biri tarafından kurtarılmanızı sağlaması açısından Mesih'in insan olmasını gerektiren daha başka önemli nedenler bulunmaktadır. Mesih, yaşamdır; bu nedenle de ölümü yutacak gücü vardı. Doğruluğun kendisidir O; bu sebeple de günahı yenecek gücü vardı. Bu dünyadan ve havadaki hükümlerliliğin güçlerinden daha kuvvetlidir; bu yüzden de bu dünyanın güçlerini ve İblis'i yenecek gücü vardı.

Mesih'in sadece Tanrı ya da sadece insan olduğunu söyleyen kişiler büyük bir yanlış yapmaktadırlar. Yalnızca insan olduğunu söylemek, O'nun görkemini elinden almak olurdu. Aynı zamanda da insan olmadığını ancak yalnızca Tanrı olduğunu söylemek ise O'nu, gösterdiği yüce iyilik ve lütfekarlığını elinden almak olurdu. Böylesine yanlış bir doktrini öğretenler, insanları imanın temelini oluşturan öğelerden mahrum etmektedirler, çünkü hem Tanrı hem de insan olan Mesih olmaksızın günahlarımızın bağışlanması mümkün değildir.

Madde 13. *Mesih tam anlamıyla insandı.*

Mesih'in Tanrı olduğuna ilişkin açık kanıtlar elimizde zaten bulunmaktadır; şimdi ise aracı olabilmek için insan olduğunu göz önüne almamız gerekir.

Bazı insanlar Mesih'in dünyasal bedeninin sadece bir görüntü olduğunu ve aslında onun hiçbir zaman bir insan vücudunun olmadığını düşünmüşlerdir. Diğerleri ise, "insan benzeyişinde doğdu", "insan biçimine bürünmüş olarak" (Filipililer 2:7-8) gibi ayetlere bakıp, bu ifadelerin Mesih'in bedeninin aslında bir insanınki gibi olmadığını ama onun göksel bir bedeni olduğunu ima ettiğini düşünmüşlerdir. Bu ayetler yanlış yorumlanmışlardır. Burada Pavlus'un bizlere anlatmak istediği şey Mesih'in bedeninin doğası değil, ama tanrısal doğasını tüm görkemiyle gözler önüne sermeye hakkı olan Tanrı'nın, kendisini bir insan biçiminde göstermiş olduğudur.

Mesih'in gerçek bir insan olduğunu Kutsal Kitap'ta bizlere öğreten birçok bölüm bulunmaktadır. Bir bakireden doğduğunu ve tıpkı diğer insanlar gibi dünyaya geldiğini biliyoruz. Bir insanın soyundan geliyor olarak tanımlanır: "İbrahim oğlu ... İsa Mesih" (Matta 1:1), "bedence Davud'un soyundan doğan" (Romalılar 1:3). Ve Mesih'in kendisi bile kendisini sıkça İnsanoğlu olarak tanımlamıştır.

Pavlus bizlere, Tanrı'nın "Yasa altında olanları özgürlüğe kavuşturmak için kadından doğan, Yasa

altında doğan öz Oğlunu” gönderdiğini söylemektedir (Galatyalılar 4:4). Kurtarılacak insanlar Yasa altındaydı. Onları kurtarabilmek için Mesih’te Yasa altında olmak zorundaydı, bu nedenle insan oldu. Aynı öğretiyi İbraniler 2:14’de de verilmektedir: “Bu çocuklar etten ve kandan doğdukları için İsa, ölüm gücüne sahip olanı, yani İblis’i, ölüm aracılığıyla etkisiz hale getirmek üzere onlarla aynı insan yapısını aldı”.

Bölüm 12’de, Tanrı’yla insan arasındaki aracının hem Tanrı hem de insan olmasının gerektiğini öğrenmiştik. Bu da Mesih’in tam anlamıyla insan olduğunun başka bir kanıtıdır. Pavlus da açıkça söylemektedir ki; Tanrı, “Öz Oğlunu günahlı insan benzerliğinde günah için kurban olarak gönderip günahı insan benliğinde yargıladı” (Romalıları 8:3). Tanrı günahı yalnızca insan bedeninde yargılayabilirdi ve bu nedenle Mesih, bu yargıyı üzerine alabilmek için tam anlamıyla beden aldı.

Bazı yazarlar, eğer Mesih insandan doğmuşsa, Adem’in günahından beri tüm insanlık üzerinde olan bozulmuşluk yüzünden onun da lekelenmiş olacağını söyleyerek bunlara itiraz ederler. Olağanüstü şey şudur ki, Mesih günahla lekelenmemiştir ve böylece de insanlığı günahattan özgür kılabilirdi. “İşte tek bir suç bütün insanların mahkûmiyetine yol açtığı gibi, bir doğruluk eylemi de bütün insanlara yaşam veren aklanmayı sağladı” (Romalıları 5:18).

Madde 14. *Aracının kişisindeki iki doğa.*

Yuhanna 1:14’de Söz’ün beden aldığını okuyoruz. Ancak bu demek değildir ki Söz, beden olmak üzere değiştirildi ya da Tanrı Oğlu bedenle karıştı. Bunun anlamı, kendine tapınak ve oturacak yer olarak bir insan bedeni seçtiğidir. O’nun iki doğası öyle bir şekilde birleşmişti ki, Mesih kimliğinde sadece tek bir kişi kalarak, hem Tanrı doğasını tümüyle muhafaza etti, hem de bir insanın doğasını tam olarak kendine aldı.

İki doğanın bir insanda olması gibi gizemli bir gerçeği karşılaştırmak için dünyada bir örnek bulmak zordur ancak iyi bir örnek insanın kendisidir. İnsan iki farklı bölümden oluşur, beden ve can; buna rağmen bu iki öge öylesine birleştirilmiştir ki, fiziksel bir bedene sahip olmak, bir cana sahip olmamızı engellemediği gibi cana sahip olmak da fiziksel bir bedende yaşayamayacağımız anlamına gelmiyor. Can’a ilişkin, beden hakkında geçerli olmayan şeyler söyleyebiliriz, ve aynı şekilde beden hakkında da can için geçerli olmayacak bazı özellikler sıralayabiliriz. Bir insanın iki kısmından söz edebilirsek bile, o insan halen *tek* bir kişidir. Mesih de iki farklı doğaya sahip olan tek bir kişiydi.

Şu gibi bölümleri okuduğumuzda Mesih’in yalnızca bir insan olmadığından emin olabiliriz: “Bütün

yaratılışın ilk doğanı...Her şey O'nun aracılığıyla ve O'nun için yaratılmıştır...her şey varlığını O'nda sürdürmektedir" (Koloseliler 15-17). Aynı şekilde bu ayetlere ek olarak Mesih'in Babasıyla birlikteyken sahip olduğu yücelikten bahsettiği bölümleri de sayabiliriz.

Mesih'in insan olmaksızın Tanrı olmadığından da aynı derecede emin olabiliriz. Çünkü Kutsal Kitap'ta Tanrı için geçerli olamayacak ancak Mesih'in insan doğasıyla ilgili birçok bölüm bulunmaktadır. Kutsal Yazılar Mesih'ten Baba'nın kulu olarak söz ettiğinden O'nun insan doğasını kastetmektedir (İşaya 42:1). Aynı şekilde Kutsal Yazılar, İsa'nın bilgelikte ve boyda geliştiğini, Tanrı'nın ve insanın beğenisini kazandığını ya da sonun ne zaman geleceğini ya da kendiliğinden konuşmadığını söylediğinde, O'nun insan doğasından bahsetmektedir.

Bazı bölümler ise her iki doğaya birden hitab eder ki, bu da Mesih'in kişisi hakkındaki gerçeği çok daha açıkça ortaya koyar. Mesih'e, yalnızca insandan daha üstün bir varlığa verilebilecek ünvanlar ve işlevler verilmişti –o, aynı zamanda Tanrı'ydı. Mesih'e, günahları bağışlama, doğruluk ve kutsallık verme, insanlığı yargılama gücü verilmişti ve Baba'nın onurlandırıldığı gibi onurlandırılacaktı. O, dünyanın ışığı; iyi çoban; tek kapı; gerçek asmadır. Yalnızca Tanrı bu şeyleri yapabilir ya da olabilirdi.

Madde 15. *Mesih bizim peygamberimiz, kahinimiz ve kralımızdır.*

Eski Ahit günlerinde Tanrı, İsrail halkına Kendisi hakkında öğretecek biri olması için değişik zamanlarda birçok peygamber göndermiştir. Ama herkes, tüm bilginin Mesih ortaya çıkana dek verilmeyeceğini biliyordu. Samiriyeliler bile buna inanıyorlardı. “Mesih denilen meshedilmiş Olan’ın geleceğini biliyorum” (Yuhanna 4:25). Mesih vaat edilmişti: “İşte, ben onu şahit olarak ümmetlere, reis ve emir olarak ümmetlere verdim” (İşaya 55:4). Ve artık birçok peygamberden sonra yüce açıklayıcı gelmişti. “Tanrı eski zamanlarda peygamberler aracılığıyla birçok kez ve çeşitli yollardan atalarımıza seslendi. Bu son çağda da herşeyin mirasçısı olarak belirlediği ve aracılığıyla evreni yarattığı kendi Oğlu’yla bize seslenmiştir” (İbraniler 1:1-2).

Mesih aynı zamanda bir kraldır. Ancak, O’nun krallığı fiziksel, gözle görünür değil, ruhsaldır. Ve krallığı ruhsal olduğundan sonsuzdur da, ve hem kilise hem de birey için sonsuzdur. İnsanlarca öldürülmeden az önce Mesih şöyle demişti: “Benim krallığım bu dünyadan değildir” (Yuhanna 18:36). Bu hayatta zorluklar olacaktır. Ancak O’nun ruhsal krallığına – sarsılamayacak bir krallığa – ait olduğumuz gerçeğini bilmek, O’nunla birlikte sahip olduğumuz ölümsüzlük ve sonsuz yaşam beklentisiyle sevinç duymamıza neden olmalıdır.

Mesih'in kahinlik görevi, kurtuluşumuzda hayati bir rol oynar. Mesih'in aracımız olduğunu daha önceden öğrenmiştik; kahin, Tanrı ile insanlar arasındaki aracıdır ve bu kahin günahla lekelenmemiş olduğu için kahinlik görevini yapabiliyordu. Kendi kutsallığıyla bizleri Tanrı'yla barıştırebiliyordu. Esk Ahit'te, bir kahinin kurban edilmiş bir hayvanın kanı olmaksızın en kutsal yerdeki Tanrı'ya yaklaşması yasaktı. Bunun amacı, insanlara günahları için kurban vermeden Tanrı'nın onları kabul etmeyeceğini öğretmek içindi. İsa Mesih, ihtiyacımız olan kahindir çünkü günahlarımızı kaldırmak için kurbanlığı verir, haytta bizleri temizler, ve günahımızdan ötürü kaybettiğimiz Tanrı'nın önüne çıkma hakkını bizler için Tanrı'yı hoşnut ederek geri alır.

Mesih'in kahin olarak yerine getirdiği görevin eşsiz yönü, kuzu ya da boğaları kurban etmek yerine kendisini kurbanlık olarak sunmasındadır. Sonsuza kadar etkili olacak bir şekilde kurban vermenin tek yolu buydu; tamamıyla günahsızdı ancak günah için öldü. Sunduğu kurbanlık ebedi olduğundan, kahinimiz olarak Tanrı'ya sonsuza dek bizler için yakarabilir ve bizler de Tanrı'nın lütfunu alabiliriz. Yani Mesih, hem kahin hem de kurbanın kendisidir. Tanrı'nın günahımıza karşı duyduğu öfkeyi başka hiçbir kurban dindiremezdi, ve başka hiçkimse Tanrı'nın biricik Oğlu'nu kurban olarak sunmaya layık değildi. Bizler bu noktada Roma Katoliklerinin yaptıkları bir hataya karşı olduğumuzu belirtmeliyiz. Roma Katolikleri Rab'bin Sofrasını her yaptıklarında rahiplerin Mesih'i tekrar ve tekrar Tanrı'ya

sunduğunu iddia ederler. Bu inanış, Kutsal Kitap'ta öğretilene tamamıyla karşıttır.

İsrail halkına, liderlerinin özel bir görevi olduğunun bir işareti olarak onları yağ ile meshetmeleri öğretilmişti. Bu görev için vaat edilmiş aracıya verilen Mesih ismi, “meshedilmiş” anlamına gelir. Peygamberler, kahinler ve krallar meshedilirdi. Mesih, bizim Mesih'imiz, bunların hepsiydi peygamber, kahin ve kral.

Madde 16. *Mesih'in kurtuluş işi.*

Şu ana dek, bizler mahkum, ölü ve yıkılmış olduğumuzdan Mesih'te kurtuluş ve yaşam aradığımızı öğrendik. “Başka hiç kimsede kurtuluş yoktur. Bu göğün altında insanlara bağışlanmış, bizi kurtarabilecek başka hiçbir ad yoktur” (Elçilerin İşleri 4:12). İsa isminin anlamı şudur: “Halkını günahlarından kurtaracak olan O'dur” (Matta 1:21). Kurtuluş bulmanın tek yolu Mesih'tir.

Barişturma. Kutsal Yazılar'dan, insanlar Mesih'in ölümü aracılığıyla Tanrı'nın lütfuna erişinceye dek, Tanrı'nın onlara kızgın olduğunu öğreniriz. Tanrı, günahlarımız yüzünden bizim düşmanımızken bizlere merhametini karşılıksız olarak vermiştir.

Kutsal Kitap, bizlerin sonsuz ölümü ile sonuçlanacak olan Tanrı'nın öfkesini üzerimize getirdiğimizi açıkça belirtmektedir. Her türlü kurtuluş ümidinden uzak, Şeytan'ın köleleri, günahın tutsakları olarak kalacak ve çok kötü bir yok oluşa terkedilecektik. Ancak yüce merhametiyle Mesih, araya girerek bizim için Tanrı'ya yakarmış; hak ettiğimiz cezayı üstüne almış; Tanrı'nın önünde insanı nefret edilecek bir varlık yapan kötülükler için kanıyla kefaret etmiş ve Tanrı'yla insan arasındaki temeli atmıştır. Bizleri kurtardığı mahvoluşun tam anlamıyla bilincine vardığımızda, şu sözlerin bizlere vereceği anlayıştan daha derin bir merhamet bilincine sahip olacağız: “Tanrı bizleri sevdi ve O’ndan ayrılmamıza izin vermedi”.

Bizler en kötü şekilde günahlarımızın içindeyken, Rab hiçbirimizin mahvolmasını istemedi ve lütfuyla bizleri sevdi. Bizler O'nun yaradılışımız, ve bizleri yaşamak için yarattığı halen doğrudur. Bizlerde hoşnut olunabilecek bir tek özellik yokken bile –yalnızca lütfu ve sevgisinden ötürü –bizleri tekrar lütfu altına aldı. Ancak bizlerin kötülüğü O'nun doğruluğuyla birleştirilemezdi. İki bir arada yaşayamazdı. Mesih'in çarmıhta verdiği kefaretle Tanrı, içimizdeki tüm kötülüğü alarak, bizlere doğru ve kutsal kişiler olarak davranmıştır. Böylece de bizi O'ndan ayıran tüm nedenleri ortadan kaldırmış oldu.

İlk olarak bizleri O sevdiğinden, Tanrı, Mesih'in hizmeti aracılığıyla bizleri kendisiyle barıştırdı.

“Şaşılacak ve tanrısal bir tavırla Tanrı, bizlerden nefret ederken bile bizleri sevdi; ellerimizin içimizde yarattığı kötülüğü gördü ve nefret etti; kendi ellerinin yarattıklarını gördü ve sevdi” (Augustine).

İtaat: Mesih, sürdürdüğü itaat yaşamı ve ölümüyle bizleri Tanrı'yla barıştırdı. Bir adamın sözdinlemeziği yüzünden birçoğu günahkar kılındığı gibi, yine bir adamın söz dinlemesiyle birçoğu doğru kılınacaktır” (Romalılar 5:19). Aslında Mesih, kul olduğu andan itibaren bizler için ödemeye geldiği bedeli ödemeye başlamıştır. Ancak bu bedel, ölümünde daha kesin olarak ödenmişti. “İnsanoğlu ... canını birçokları uğruna fidiye olarak vermeye geldi” (Matta 20:28). “Mesih, günahlarımıza karşılık öldü” (1. Korintliler 15:3). “İşte, dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı kuzusu” (Yuhanna 1:29). Filipililer 2:7-8 ayetlerinden öğrendiğimiz üzere hem yaşamda hem de ölümdede itaatın gerekli olduğu görülebilir: “Ama yüceliğinden soyunarak kul özünü aldı ve insan benzeyişinde doğdu. İnsan biçimine bürünmüş olarak ölüme, çarmıh üzerinde ölüme bile boyun eğip kendini alçalttı”.

Mesih, isteksiz bir kurban değildi; özgür olarak sunulmayan kurban bizleri asla aklayamazdı. Kendi hayatı hakkında şöyle söylemiştir Mesih: “Canımı benden kimse alamaz; ben onu kendiliğimden veririm” (Yuhanna 10.18). Eğer Mesih yargıyı kendi üzerine alıp, cezayı tamamlamasaydı, bizler yaşamlarımızı Tanrı yargısının korkusuyla geçirmek zorunda olurduk.

Lanetlenme: Mesih'in çarmıha gerilerek ölmüş olması önemlidir. Çarmıh, insanın ve Tanrı'nın gözünde lanetliydi (bak. Tesniye 21:23). Çarmıha gerilerek Mesih lanetlenmişti. Bizlerin üzerine düşecek olan lanet onun üzerine düştü: "Rab hepimizin fesadını onun üzerine koydu" (İşaya 53:6). Çarmıh, günahların bizden ona aktarılmasının sembolüydü. "Mesih uğrumuza lanetlenerek bizi Yasa'nın lanetinden kurtardı. Çünkü, 'Ağaç üzerinde asılan herkes lanetlidir' diye yazılmıştır" (Galatyalılar 3:13-14). İmanla öğreniriz ki, onun üzerine konan lanet, bizlerin bereketlenmesine yol açmıştır.

Ölüm: Mesih öldüğünde, bizim yerimizi aldı. Günah yüzünden ölümün gücü altındaydık. Mesih bizleri ölümün gücünden kurtarabilmek için kendisini ölümün gücü altına koydu. İsa, "Tanrı'nın lütfuyla herkes için ölümü tat"mıştır (İbraniler 2:9). Bu nedenle, bizler hiç ölmeyelim diye öldüğünü ve ölümüyle bize hayat verdiğini söylemek eşit derecede doğru olacaktır. Mesih, "ölüm gücüne sahip olanı, yani İblis'i, ölüm aracılığıyla etkisiz hale getirmek; ... yaşamları boyunca ölüm korkusu yüzünden köle olmuş insanların hepsini özgür kılmak için" ölümü tattı (İbraniler 2:14-15).

Gömülme: Mesih'in gömülmüş olduğu gerçeği çok önemlidir. Buradaki sembol, eski günah yaşantısından bizlerin de ölüp, gömülebileceğimizdir. Bizler de bir anlamda, Mesih'le birlikte gömüldük ve günahlı yaşantımızı geride bıraktık.

Ölüler diyarına iniş: Çoğumuzun söylediği Elçilerin İnanç Bildirgesi'nde Mesih'in ölüler diyarına indiği söylenir, bu nedenle şimdi bunu iniş üzerinde düşünelim. Göksel görkeminden ayrılması ve insanoğlu tarafından lanetlenmesine kadar çok uzun bir yol katetmişti. Cehennem güçleriyle savaşmak ve sonsuz ölümü yenmek için daha da aşağılara inmesi gerekti. Bu nedenle öldüğümüzde, cehennem korkusunu çekmek zorunda değiliz çünkü Mesih bizler için onların hepsini alt etti.

Diriliş. Mesih'in barıştırma, itaat, ölüm, gömülme ve ölüler diyarına inişiyle yaptığı hizmet, eğer dirilmeseydi faydasız olacaktı. Mesih dirildiği içindir ki, bizlerin yaşayan bir ümidi vardır. O'nun yenilenmiş hayatı, ölümü yenen kişi olduğunu gösterir ve bu bilginin sonucu olarak bizler de imanla güvenle kendimiz için ölüm üzerinde zaferli olmayı bekleyebiliriz. Aslında, eğer ölüm tarafından yenilmiş olsaydı, Mesih bizler için ölümü yenemezdi.

Yaşantımızın yenilenmesinin O'nun dirilişine bağlı olduğu gerçeği Pavlus tarafından şöyle ifade edilir: "Baba'nın yüceliği sayesinde Mesih nasıl ölümden dirildiyse, biz de yeni bir yaşam sürmek üzere vaftiz yoluyla O'nunla birlikte ölüme gömüldük. Eğer O'nunkine benzer bir ölümden O'nunla birleşmişsek, O'nunkine benzer bir dirilişte de O'nunla birleşeceğiz" (Romalılar 6:4-5). "Mesih'le birlikte dirildiğinize göre,

gökteki değerlerin ardından gidin. Mesih orada, Tanrı'nın sağında oturuyor. Yeryüzündeki değil, gökteki değerleri düşünün. Çünkü siz öldünüz, yaşamınız da Mesih'le birlikte Tanrı'da saklıdır” (Koloseliler 3:1-3). Mesih'in dirilişi, bizlerin dirileceğini de onaylayan en kuvvetli vaattir. “Mesih, ölmüş olanların ilk örneği olarak ölümden dirilmiştir” (1. Korintliler 15:20).

Göğe yükseliş. Mesih'in görkemi dirilişle gösterilmeye başlanmıştı. Ancak göğe yükselene dek görkemli krallığına gerçekten girmemişti. “Herşeyi doldurmak üzere tüm göklerden çok yukarı çıkmıştır” (Efesliler 4:10). Burada, birbirleriyle çelişiyor gibi gözükken iki ifadenin muhteşem uyumunu görmekteyiz. Mesih şöyle demişti: “Ben her zaman aranızda olmayacağım” (Yuhanna 12:8). Bununla anlatmak istediği, bedeninin her zaman insanlarla beraber olmayacağıydı. Ancak Mesih şöyle de demişti: “İşte ben, dünyanın sonunda dek her an sizinle birlikteyim” (Matta 28:20). Harika olan gerçek şudur ki, bizler O'nun varlığına ve Ruh'unun gücüne sahibiz.

Taçlandırılma. Yerde ve gökte tüm yetkinin kendisinde bulunduğunu simgelemesi için Mesih, Tanrı'nın sağında oturmaktadır. O'nun cennetteki taçlandırılması, günahkarlar için Tanrı'ya giden yolu açmıştır. Mesih, cennete bizim doğamızda olarak girdiğinden, biz de, onunla birlikte Tanrı'yla beraber olabiliriz. Mesih bizim savunucumuzdur ve bizim için yakarıшта bulunması aracılığıyla korkmadan Tanrı'nın

tahtına yaklaşabiliriz. Ve Mesih'in bir kral olarak sahip olduğu kuvvet, karanlığın güçlerine karşı durabilmemiz için ihtiyacımız olan gücü tamamıyla bize vermeye yeterlidir.

İkinci geliş. Mesih, şu anda dünya üzerinde egemenlik sürmektedir ancak bu egemenlik bir dereceye kadar gözlerden saklanmıştır. Son günde gökten görünür bir şekilde inecek ve tüm insanlar O'nun sonsuz gücünü, krallığının görkemini, ölümsüzlüğünün ihtişamını ve Tanrılığının gücünü görecekler. İnsanlığı ikiye ayırıp, seçilmişlerini reddedilmişlerden ayıracağı o günü beklememiz söylenmektedir.

Yargılama. Mesih'in insanlığı yargılayacak olduğu gerçeği, O'na ait olmayanlar için bir korku kaynağıdır, ancak tüm yargının ona verildiğini bilmek inanan bizler için rahatlık vericidir. Kendisiyle beraber dünyayı yargılamak üzere seçtiklerini tabi ki mahkum etmeyecektir. Merhametli bir Egemen olan Mesih, kendisine ait olanları suçlamayacaktır. Kilise'nin başı olarak Mesih, kilisenin bedenini dağıtmayacaktır. Bizim savunucumuz, hiçbir şekilde bizleri suçlamayacaktır.

Bu bölümü bitirirken, kurtuluşumuzun her aşamasının Mesih tarafından uygulandığını tekrar belirtiriz. Kurtuluşun tüm kısımları, Ruh'un armağanları, güç, teselli, kurtuluş, aklanma, yeni yaşam, göksel miras, yargısına olan güven, ve her türlü kutsamanın bolluğu sadece ve sadece O'ndan gelir.

Madde 17. *Mesih, bizim için Tanrı'nın lütfunu kazanmıştır.*

Bazı insanlar “kazanmak” kelimesini kullanmanın Tanrı'nın bize karşı olan lütfunun parlaklığını gizlediğini söylerler. Ama biz kazanmadan bahsederken, hem Tanrı'nın bizlere gösterdiği lütfunu, hem de bizlere bu lütfu ulaştıran Mesih'in hizmetini (kazanışını) anlamalıyız. Tanrı'nın lütfu, bizlere kurtuluş sağlayacak olan bu değerli kazanışı gerçekleştirmesi için Mesih'i dünyaya göndermiştir. Tanrı'nın karşılıksız lütfuyla, Mesih'in itaatkarlığı arasında hiçbir çelişki yoktur. Bu gerçek, Kutsal Yazılar'da çok açıktır: “Tanrı'yı biz sevmiş değildik, ama O bizi sevdi ve Oğlunu günahlarımızı bağışlatan kurban olarak dünyaya gönderdi” (1. Yuhanna 4:10). Sevgisinin önünde hiçbir şey durmasın diye Tanrı, barıştırma yolunu Mesih'le insanlara ulaştırdı. “Kefaret etme^{*}” kelimesi, açıklanamayacak bir yolla Tanrı'nın bize kızgınken bile sevdiğini gösterdiğinden kullanılması doğru bir kelimedir.

Mesih'in kazandıklarıyla lütfun bizlere sağlandığını söylediğimizde anlatmak istediğimiz, O'nun kanıyla aklandığımız ve O'nun ölümünün bizim günahlarımızı örttüğü (kapattığı, kefareti ettiği) dir. “İsa'nın kanı bizi her günahahtan arındırır” (1. Yuhanna

* Kitabın orijinal metninde bu cümlede kullanılan “Propitiation” kelimesi Türkçe İncil'de “günahları bağışlatan kurban” olarak çevrilmiştir. Buradaki “kefareti etme” kavramı bu anlamda kullanılmıştır.

1:7). “Çünkü bu benim kanımdır, günahların bağışlanması için birçokları uğruna akıtılan antlaşma kanıdır” (Matta 26:28). Günahlarımız bizden alınmıştır. Çünkü kendi hayatı pahasına Mesih, Tanrı'nın adaletini tatmin etmiştir. Vaftizci Yahya bunu çok açıkça bildirmiştir: “İşte, dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı kuzusu” (Yuhanna 1:29).

Aynı gerçek, Yahudilere verilen yasanın törenleriyle de öğretilmiştir. Kan akıtılmaksızın, bağışlanma olmuyordu (bak. İbraniler 9:22). İbraniler kitabının yazarı şu sözleriyle yukarıdaki düşünciyi geliştirmektedir: “Murdar olanların bedensel temizliği için üzerlerine serpilmiş düvenin külleri ve erkeklerle boğaların kanı onları kutsal kılıyor. Öyleyse, ... Mesih'in kanının ...vicdanınızı ölü işlerden temizleyeceği ne kadar daha kesindir!” (İbraniler 9:13-14). Aynı gerçek, İşıya peygamberin zamanında bile belirtilmiştir: “Selametimiz için olan ceza onun üzerine indi; ve onun bereleriyle biz şifa bulduk” (İşıya 53:5).

Hem lütfü hem de kefareti birbirini izleyen iki ayette okumaktayız: “İnsanlar, İsa Mesih'te olan kurtuluşa, Tanrı'nın lütfuyla, karşılıksız olarak aklanırlar. Tanrı, Mesih'i, kanıyla günahları bağışlatan ve imanla benimsenen kurban olarak sundu” (Romalılar 3:24-25). Baba'nın öfkesi, O'nun Oğlu aracılığıyla dinmiştir: “Çünkü Mesih'in adına günahlarınız bağışlandı” (1. Yuhanna 2:12).

<http://www.presbiteryen.org>